

ČESKÁ ŠKOLNÍ INSPEKCE

Oblastní pracoviště

Hradec Králové

Inspekční zpráva

Základní škola Mladé Buky

Krkonošská 160, 542 23 Mladé Buky

Identifikátor školy: 600 102 009

Zřizovatel: Obec Mladé Buky, Krkonošská 186, 542 23 Mladé Buky

Okresní úřad Trutnov, Horská 5, 541 18 Trutnov

Termín konání orientační inspekce: 11. - 14. prosince 2000

Čj.	095 25/01-2004
Signatura	oi5cu104

CHARAKTERISTIKA ŠKOLY

Základní škola Mladé Buky je úplně organizovaná základní škola s 221 žáky v 10 třídách a 14 pedagogickými pracovníky. Je nevýhodně umístěna ve dvou budovách starších 100 let a vzdálených asi 2 km. Je příspěvkovou organizací s právní subjektivitou.

HODNOCENÍ KVALITY VZDĚLÁVÁNÍ

První stupeň základní školy

V šesti třídách 1. - 5. ročníku bylo provedeno 13 hospitací v předmětech anglický jazyk, český jazyk, hudební výchova, matematika, německý jazyk, prvouka a vlastivěda.

Hodnocení kvality vzdělávání těchto předmětů vychází z poznatků a zjištění sledovaných při výuce, z rozboru písemných projevů žáků a dalších materiálů školy.

Plánování a příprava výuky

Výuka probíhá podle schválených vzdělávacích programů MŠMT se zapracovanými pozdějšími doplňky : v 1.- 3. ročníku podle programu čj. 16 847/96-2 Základní škola a ve 4.- 5. ročníku podle programu čj. 12635/97-20 Obecná škola.

Počty vyučovaných hodin odpovídají zvoleným učebním plánům, škola postupně přechází na vzdělávací program Základní škola.

Předmět zdravotní tělesná výchova pro žáky zdravotně oslabené se ve škole nevyučuje, reedukace specifických vývojových poruch učení je zajištěna pro 20 integrovaných žáků, tři asistentky specifických vývojových poruch učení však nejsou proškoleny v dané problematice. Individuální vzdělávací plány integrovaných zdravotně postižených žáků nebyly předloženy, pouze záznamy z odborných vyšetření.

Učitelé mají požadavky osnov naukových předmětů zahrnutý v ročních tematických plánech. Byly předloženy tematické plány jednotlivých učitelů, ve kterých často chyběl plán výuky některých složek. Protože zápisy probraného učiva ve třídních knihách nejsou dostatečně konkrétní, nelze určit, zda je učivo probíráno v celé šíři, či nedochází k obsahové duplicitě. Při výuce německého jazyka žáka čtvrtého ročníku zařazeného do skupiny žáků pátého ročníku byl zjištěn rozpor mezi skutečně prováděnou výukou a zápisy v třídní knize.

Plánování učiva vychází z dostupných učebnic, které zatím nejsou v ucelených řadách, vyučuje se z učebnic různých nakladatelství, které ne vždy na sebe navazují.

Dílčí výchovně vzdělávací cíle v jednotlivých vyučovacích hodinách směřovaly k postupnému naplňování specifických cílů a ve většině případů respektovaly charakter učiva i možnosti jednotlivých žáků.

Podmínky výuky

Na výuce žáků prvního stupně se podílí 10 učitelů. Pouze 2 učitelky splňují požadavky na odbornou a pedagogickou způsobilost k výuce žáků tohoto stupně, ostatních 8 pedagogů nemá odbornou způsobilost (3 učitelky mateřských škol se středoškolským vzděláním, 1 učitelka vysokoškolsky vzdělaná pro předškolní pedagogiku jiné státní národnosti, která nemá složenou zkoušku z českého jazyka, jako nutný předpoklad k výuce na českých školách, 4 učitelé druhého stupně základní školy). V osmi případech tedy dochází k rozporu s § 3 odst.

1 zákona ČNR č. 564/1990 Sb., o státní správě a samosprávě ve školství, ve znění pozdějších předpisů, s § 51 odst. 1 zákona č. 29/1984 Sb., o soustavě základních a středních škol a vyšších odborných škol (školský zákon), ve znění pozdějších předpisů a rovněž k rozporu s vyhláškou MŠMT ČR č. 139/1997 Sb., o podmínkách odborné a pedagogické způsobilosti pedagogických pracovníků a o předpokladech kvalifikace výchovných poradců.

Složení pedagogického sboru prvního stupně není stabilizované, chybějící odbornost učitelů negativně ovlivňuje kvalitu výuky, především v oblasti používání nevhodných výukových postupů. Neznalost algoritmů používaných na prvním stupni, přílišný verbalismus a mnohdy i odborné chyby ovlivňují výuku především méně nadaných žáků.

Prostorové a materiální podmínky jsou postačující. Z hlediska spolupráce mezi vyučujícími a efektivního využívání pomůcek je nevýhodou umístění tříd prvního stupně do dvou budov. Učebny jsou prostorově vyhovující, byl do nich zakoupen nový nábytek pro žáky, umístěny jsou zde koberce sloužící především k relaxaci žáků.

V areálu školních budov jsou dvě tělocvičny, vybavené základním tělovýchovným náradím a náčiním. Hřiště školy je neupravená travnatá plocha s nevyhovujícími podmínkami pro výuku atletiky.

U obou školních budov jsou pozemky, které zatím nejsou upraveny pro potřeby výuky či k relaxaci žáků o přestávkách.

Budovy jsou vytápěny ústředním topením (teplovod z tepelné elektrárny Trutnov - Poříčí), světelné podmínky subjektivně sledované v době konání inspekce vyhovovaly psychohygienickým zásadám.

Interiér učeben na prvním stupni působí esteticky, kromě informačních tabulí a nástěnek výzdobu tvoří i žakovské výtvarné práce. Budova ve Faltisově ulici, kde jsou umístěny 1. - 3. ročníky, dvě oddělení školní družiny a výdejna školní jídelny, byla za působení současného ředitele školy opravována, došlo k zlepšení všech užívaných prostor. Rovněž hlavní budova byla opravována a rekonstruována z prostředků zřizovatele, výrazně se zlepšilo pracovní prostředí žáků i zaměstnanců školy. Nedostatky přetrvávají ještě v zázemí školní jídelny.

Učitelé mají k dispozici radiomagnetofony, ve třídách jsou umístěny televizory. Vybavení učebnicemi se postupně inovuje, vybavení pomůckami je již staršího data, ale postačující. Demonstrační mapy a pomůcky pro výuku cizích jazyků byly doplněny, chybí však učebnice německého jazyka, která respektuje jazykovou normu nového německého pravopisu. Učebnice a další materiály k výuce jsou vybírány podle finančních možností školy.

Organizace, formy a metody výuky

Týdenní rozvrh hodin je sestaven v souladu s psychohygienickými a organizačními možnostmi školy. Dvakrát týdně začíná vyučování žáků prvního ročníku od druhé vyučovací hodiny a končí pátou vyučovací hodinou s ohledem na provoz ve výdejně školní jídelny.

Struktura většiny hodin odpovídala klasické stavbě s úvodním opakováním učiva z minulých hodin, následovalo procvičení učiva, expozice nového učiva buď vyvozená výkladem učitele s řízeným rozhovorem, či samostatným studiem žáků z učebnice.

V závěrečné části hodin bylo někdy zařazováno upevnění a shrnutí učiva se zhodnocením práce.

Učitelé ve výuce užívali pomůcky usnadňující zapamatování pouze sporadicky, převládaly verbální metody výuky. Při vyučování byl někdy využíván názor, ve většině vyučovacích jednotek však chybělo využití audiovizuální techniky. Didaktická technika byla ve sledovaných hodinách využita pouze ojediněle při výuce cizích jazyků.

Převažoval frontální způsob práce žáků, pouze dvě učitelky zařazovaly i skupinové a párové vyučování. Diferenciace práce žáků co do rozsahu i obtížnosti úkolů byla zařazována ojediněle. Při samostatné práci žáků byly využívány pracovní listy, úkoly z učebnice, mapy atp. Učitelé průběžně, ale nepříliš důsledně kontrolovali práci žáků.

Metody a formy práce byly vhodně voleny vzhledem k učivu i možnostem žáků pouze u některých učitelek. Učivo osnov je průběžně plněno, byly využívány individuální zkušenosti žáků i poznatky získané z mimoškolní činnosti. Rozvoji komunikativních dovedností žáků ve vyučování nebyla věnována některými učiteli dostatečná pozornost.

Mezipředmětové vztahy kladně ovlivňovaly zařazení nových poznatků do systému. Relaxační chvíle zařazovala při únavě či rozptýlenosti žáků pouze část pedagogů. K udržení pozornosti žáků přispívalo obměňování poloh při práci. Některým učitelům se nedařilo udržet pozornost žáků v průběhu celého vyučování, používali monotónní formy práce, v závěru hodiny většinou chybělo shrnutí učiva a systemizace poznatků.

Pracovní návyky žáků jsou důsledně budovány pouze některými pedagogy. Učivo až na dvě výjimky bylo interpretováno věcně správně. Vyučovací čas nebyl ve všech případech využit efektivně. Většina vyučovacích jednotek byla vedena v příliš pomalém tempu, žáci se nudili a při monotónním způsobu výuky vyrušovali.

Motivace a hodnocení

Stanovené výukové cíle nebyly žákům zpravidla sdělovány. Vstupní motivace se objevovala ojediněle, více byla zařazována aktualizace učiva. Průběžná motivace byla využívána pouze několika učitelkami.

Pouze některé učitelky používaly zajímavých forem práce k aktivizaci žáků, například soutěže, hry. Pozitivní motivace žáků a posilování jejich sebevědomí se objevovala u zkušených učitelek, které oceňovaly i snahu výukově slabších žáků a každé zlepšení jejich výkonu.

Během vyučování bylo pouze v některých případech zařazováno průběžné vyhodnocování práce žáků, klasifikace se objevovala v menší míře. Otázky při zkoušení žáků byly zaměřeny především na pamětné zvládnutí učiva, výjimečně i na pochopení vztahů a souvislostí.

Kontrolou zápisů v žákovských knížkách byla zjištěna malá frekvence známek a hodnocení ústního i písemného projevu z naukových předmětů i předmětů s výchovným zaměřením.

Učitelé zapojovali do kontroly správnosti žáky, vedli je i k sebehodnocení. Hodnocení vědomostí, dovedností a návyků žáků bylo prováděno objektivně v souladu s pravidly hodnocení a klasifikace žáků základní školy s přihlédnutím k individuálnímu aktuálnímu stavu žáků.

Interakce a komunikace

Ve škole jsou stanovena pravidla vzájemné komunikace, která většina žáků prvního stupně dodržuje. Závady oproti pravidlům slušného chování se objevovaly u některých žáků třetího a pátého ročníku.

Pedagogové respektují osobnost žáků, využívají především slovních apelů na žáky. Ústní i písemný projev některých žáků ve sledované výuce vykazuje řadu nedostatků. Vyjadřování některých žáků je málo kultivované, písemné projevy jsou neúhledné. V textu se objevují škrty, přepisy, písmo je často neupravené. Učitelé se s touto situací smiřují a umožňují ji nedůslednou kontrolou a korekcí.

Psychosociální podmínky výuky jsou založeny na ovzduší důvěry a spolupráce. Atmosféra

v hodinách byla příznivá. Žáci byli vedeni k dodržování pravidel slušného chování, respektování řádu školy.

Verbální i neverbální komunikace pedagogů je většinou přizpůsobena věku žáků.

Projevy nežádoucího chování byly ihned usměrňovány, žáci jsou vychováni k toleranci a vzájemné pomoci jeden druhému.

Hodnocení kvality vzdělávání v pěti ročnících prvního stupně

Personální podmínky výuky ve sledovaných předmětech jsou ve většině případů nevyhovující.

Plánování a příprava výuky, materiální podmínky, organizace, formy a metody výuky, psychohygienické podmínky, motivace a hodnocení, interakce a komunikace jsou průměrné.

Úroveň kvality vzdělávání v ročnících prvního stupně ve sledovaných předmětech je průměrná.

Druhý stupeň základní školy

Matematika

Časová dotace odpovídá schválenému učebnímu plánu, členění učiva do jednotlivých ročníků je v souladu s učebními osnovami. Kontinuita výuky je zajištěna skutečností, že každý vyučující postupuje s danou třídou od 6. do 9. ročníku. Tím je také vyloučena možná duplicita výuky jednotlivých témat. Matematické vědomosti si mohou žáci rozšiřovat ve volitelném předmětu Cvičení z matematiky v 9. třídě. Vyučující jsou informováni o žácích se specifickými poruchami učení a věnují jim v průběhu vyučování zvýšenou pozornost. V 8. a 9. ročníku je se souhlasem rodičů uplatňována vnitřní diferenciací a to i ve čtvrtletních kontrolních pracích.

Předmět vyučují 2 učitelé s plnou odbornou a pedagogickou způsobilostí. Vyučování probíhá v kmenových učebnách, které svojí velikostí, osvětlením a vybavením žákovským nábytkem, podle subjektivního posouzení odpovídají hygienickým požadavkům. Učebny jsou vybaveny bezprašnými tabulemi. Pomůcky pro výuku matematiky jsou obvyklé - modely těles, číselné osy, kalkulátory, fólie pro zpětný projektor, rýsovací pomůcky na tabuli. Všechny používané učebnice mají schvalovací doložku MŠMT. Z didaktické techniky jsou použitelné zpětný projektor a výpočetní technika v učebně informatiky.

Organizační pokyny byly formulovány jasně a srozumitelně. Struktura vyučovacích metod byla vhodně volena vzhledem k věku žáků a cílům, kterých mělo být dosaženo. Často byla zařazena samostatná práce, při které mohli žáci pracovat individuálním tempem. Vyučující procházeli mezi lavicemi, kontrolovali práci žáků a v případě potřeby jim radili. Samostatné aktivity žáků ubývalo s přibývajícím věkem. V závěru jedné hodiny přešli všichni žáci do učebny informatiky, kde jim vyučující předvedl využití počítače k rychlé práci se vzorci. Vyučovací čas byl plně využit. Malá pozornost byla věnována psychohygieně vyučování. V žádné hodině neměli žáci možnost psychické ani fyzické relaxace. Učivo bylo interpretováno věcně správně.

Vyučující motivovali žáky častými pochvalami. Hodnocení vědomostí probíhalo ve všech hodinách různými formami - zkoušením jednotlivců u tabule, písemným zkoušením všech žáků s následnou společnou opravou, matematickým diktátem. Hodnocení bylo vždy žákům zdůvodněno a bylo zaměřeno převážně pozitivně. Namátkovou kontrolou žákovských knížek bylo zjištěno, že za necelé 1. pololetí měli 6 - 14 známek. Čtvrtletní kontrolní práce jsou psány v řádných termínech a jsou včas opraveny. V celé škole mají jednotnou formu. Jsou přiměřené

náročné a vycházejí z probraného učiva. Nejsou v nich opravovány pravopisné chyby.

Vyučující využívali znalosti žáků a mnohdy i jejich rodinného prostředí k navození atmosféry vzájemné důvěry. Oslovovali žáky výhradně křestními jmény. Množstvím otázek se snažili vyprovokovat žáky k diskusi a vyslovení vlastních názorů, ale příliš se jim to nedařilo. Opomíjena byla psychická a fyzická relaxace.

V průběhu inspekce nebyly zaznamenány projevy nevhodného chování žáků.

Výuka matematiky je velmi dobrá.

Zeměpis

Časová dotace odpovídá schválenému učebnímu plánu, členění učiva do jednotlivých ročníků je v souladu s osnovami. Kontinuita výuky je zajištěna skutečností, že předmět vyučuje ve všech třídách jediná vyučující. V nabídce volitelných předmětů není žádný, který by rozšiřoval zeměpisné vědomosti.

Jediná vyučující zeměpisu má plnou odbornou a pedagogickou způsobilost. Výuka probíhá ve stejném prostředí jako výše popsaná matematika. Materiální zabezpečení je standardní: učebnice, nástěnné mapy, atlasy, videokazety, počítačové programy, modely zčásti vyrobené svépomocí. Pomůcky jsou umístěny ve zvláštní místnosti nebo v učebně. Používané učebnice mají schvalovací doložku MŠMT. Potřebná modernizace a aktualizace především nástěnných map a obrazového materiálu probíhá pomalu v závislosti na množství finančních prostředků.

Struktura vyučovacích hodin se lišila s věkem žáků tak, že ve vyšších ročnících přibývalo samostatné práce. Ve všech hodinách byla dominantní práce s atlasem a mapami. Žáci často srovnávali mapy různých měřítek nebo mapy fyzické a tematické, v jedné třídě zaznamenávali podle diktátu i do slepé mapy. Velký důraz byl kladen na názornost výuky ať použitím trojrozměrných pomůcek nebo kreslením schémat. V 8. ročníku bylo k opakování využito počítačového programu. Použití videonahrávky v závěru jedné z hodin bylo formální, ale způsob obsluhy televizoru, kterou zajišťoval žák, ukázal, že zařazení videonahrávky není ojedinělé. Zápisy na tabuli byly přehledné. Žákovské sešity však obsahují množství věcných i pravopisných chyb a jsou málo kontrolovány. Učivo bylo interpretováno věcně správně. Vyučovací čas byl plně využit.

Použití více nástěnných map, modelů, střídání vyučovacích metod, to vše mělo i výraznou motivační hodnotu. Vyučující ve vhodných případech aktualizovala učivo příklady z blízkého okolí.

Žáci byli oslovováni výhradně křestními jmény. Vyučující se jenom občas snažila rozvíjet se žáky dialog a spokojila se s jejich jednoslovnými a nespisovnými odpověďmi. Nezařazovala do hodin psychickou ani fyzickou relaxaci a pomíjela špatné sezení mnohých žáků.

Výuka zeměpisu je velmi dobrá.

Hodnocení kvality vzdělávání ve sledovaných předmětech na druhém stupni

Plánování a podmínky výuky jsou velmi dobré, organizace, formy a metody výuky vynikající, motivace a hodnocení velmi dobré, interakce a komunikace průměrné.

HODNOCENÍ KVALITY ŘÍZENÍ

Plánování

Koncepční záměry rozvoje školy na roky 1999-2004 byly stanoveny ředitelem školy v souvislosti s konkurzem v roce 1999. Východiskem pro jejich stanovení byly konzultace s pracovníky obecního úřadu, školského úřadu, školské agentury a předchozím ředitelem školy. Materiál nepomíjí žádnou oblast činnosti školy a zdůrazňuje následující hlediska:

- ve výchovně-vzdělávací práci se zaměřit na zlepšení komunikace mezi pedagogy a žáky. Sjednotit učební programy na prvním a druhém stupni zavedením učebního programu Základní škola čj. 1 6847/96-2,
- v personální oblasti se snažit vytvořit dobrou pracovní atmosféru,
- v materiální oblasti urychleně řešit havarijní stav některých částí budovy prvního stupně, rekonstruovat školní jídelnu a sociální zařízení v budově prvního stupně, upravit okolí obou školních budov. Část prostředků získat vlastní hospodářskou činností,
- uplatňovat demokratický styl řízení, zlepšovat právní vědomí všech zaměstnanců,
- nabízet žákům co nejvíce nadstandardních aktivit s pomocí učitelů i externích pracovníků.

Výuka probíhá podle učebních plánů vycházejících z dříve zmíněných učebních programů. Stanovené počty hodin povinných předmětů jsou dodrženy. Jako volitelné předměty se vyučují Cvičení z českého jazyka v 8. a 9. ročníku, Cvičení z matematiky 9. ročníku a Informatika v 8. a 9. ročníku. Nepovinné předměty zavedeny nejsou. K rozvoji schopností žáků slouží i kroužky anglického a německého jazyka,

Ve škole je 23 žáků s poruchami učení, pro které je přidělen zvýšený finanční normativ. Ten je využit na zakoupení počítačových programů, didaktických her, speciálních čítanek a pracovních listů, bzučáků a dalších pomůcek, na odměny logopedické asistentce a dvěma asistentkám pro nápravu specifických poruch učení.

Roční plán školy je složen z měsíčních plánů akcí doplňujících a rozšiřujících náplň učebního plánu. Průběžně může být dále doplňován.

Plánování má průměrnou úroveň.

Organizování

Organizační struktura vychází ze specifických podmínek školy, kdy vzdálenost dvou budov neumožňuje průběžný kontakt vedení školy s pracovníky 1. stupně. V souladu s vyhláškou MŠMT ČR č. 291/1991 Sb. o základní škole ve znění pozdějších předpisů, stanovil ředitel školy jednoho zástupce ředitele a výchovnou poradkyni. Zástupce ředitele zajišťuje chod druhého stupně sestavení rozvrhu, zastupování učitelů, podklady pro mzdy a inventář. Ředitel školy se zaměřuje na kontrolu chodu prvního stupně.

Jediným poradním orgánem ředitele je pedagogická rada. Jiné poradní ani metodické orgány nejsou stanoveny pro malý počet pedagogických pracovníků. Jejich pravidelné denní kontakty ve společné sborovně dávají dostatečný prostor pro řešení aktuálních problémů spojených s výchovou a vyučováním.

Organizace vyučování tj. jeho začátek, délka vyučovacích hodin a přestávek, počty vyučovacích hodin v jednotlivých dnech i celkem, to vše je v souladu s vyhláškou č. 291/1991 Sb.

Informace jsou ve škole předávány především osobním kontaktem. Ve sborovně 2. stupně

je soustava polic, na kterých jsou uloženy nabídky vzdělávacích akcí pro učitele, odborné časopisy a jiné tiskoviny. Na nástěnkách jsou umístěny aktuální informace o změnách v provozu školy (zastupování chybějících učitelů, změny v rozvrhu hodin apod.).

Informace rodičům jsou průběžně předávány prostřednictvím žákovských knížek. Čtyřikrát ročně se konají třídní schůzky. Kromě toho mohou rodiče vstoupit do školy kdykoliv po předchozí dohodě. Není ustavena žádná organizace rodičů, přestože pedagogickými pracovníky byl iniciováno založení Rady školy. Spolupráce rodičů a ostatní veřejnosti se školou spočívá nejčastěji ve sponzorství některých školních akcí.

Škola se prezentuje na veřejnosti zprávami v Mladobuckých listech a reportážemi ze zajímavých akcí v místní kabelové televizi. Rodiče jsou zváni na pravidelné vánoční besídky.

Spolupráce se zřizovatelem je z pohledu školy velmi dobrá. Starosta obce přijímá a odměňuje vždy na konci školního roku nejlepší žáky. Škola poskytuje svoje prostory pro některá shromáždění obecního zastupitelstva.

Dokumentace upravující organizaci výchovně vzdělávací činnosti školy je vedena na předepsaných tiskopisech a částečně v elektronické podobě.

Výroční zpráva svojí strukturou vyhovuje požadavkům zákona 564/1990 Sb. o státní správě a samosprávě ve školství, ve znění pozdějších předpisů a poskytuje veřejnosti dostatek informací.

Jediným dokumentem upravujícím provoz školy je Vnitřní řád školy, který v částech Režim školy a Zásady chování žáků ve škole upravuje určuje pravidla chování žáků. Neobsahuje všechny údaje požadované vyhláškou MŠMT ČR č. 291/1991 Sb., o základní škole, ve znění pozdějších předpisů.

Organizování je velmi dobré.

Vedení a motivování pracovníků

K vedení pracovníků je využíváno především jednání pedagogických rad, které se pravidelně konají 5 krát ročně. Kromě toho ještě v minulém školním roce probíhaly každé úterý provozní porady pedagogů pracujících na odloučeném pracovišti s ředitelem školy.

Z jednání pedagogických rad se pořizují zápisy. Jejich formální i obsahová úroveň není dobrá, vypovídací hodnota záznamů je nízká. Zápisy nejsou vedeny protokolárním způsobem, do programu jednání nejsou zahrnuty předepsané náležitosti, které má projednávat pedagogická rada např. Řád školy, Řády odborných pracoven, tělocvičen, Výroční zpráva školy. Tím je porušen § 17g zákona č. 564/1990 Sb., v platném znění, o státní správě a samosprávě ve školství a § 8 odstavec 5 vyhlášky MŠMT ČR č. 291/1991 Sb., o základní škole, v platném znění.

Projednávání aktuálních úkolů i plnění dílčích pracovních úkolů je operativně prováděno pověřenými pracovníky vedení v rámci každodenního pracovního styku. Operativní řízení je funkční především v hlavní budově školy.

Ředitel školy i jeho zástupce využívají ve své práci demokratický styl řízení, jsou komunikativní, zaměřují se především na ústní formu přenosu informací, což je možné vzhledem k malému počtu zaměstnanců.

Personální obsazení základní školy není ideální, řada pracovníků nemá odbornou a pedagogickou způsobilost pro výuku přidělených předmětů. Pedagogický sbor se často mění, což je mimo jiného způsobeno i situací, že za posledních deset let došlo již ke třetí změně ve vedení školy.

Škola umožňuje účast na dalším vzdělávání pedagogů na akcích Školské agentury Trutnov,

učitelé školy jsou pravidelnými účastníky různých dlouhodobých kurzů i jednodenních seminářů vztahujících se k učivu.

K omezení účasti pedagogů na akcích vedení školy přistupuje z provozních či finančních důvodů. Řadu akcí si musí pedagogové hradit sami. Dva vyučující školy si rozšiřují vzdělání na Univerzitě Hradec Králové (obory informatika a speciální pedagogika).

Začínající učitelé a pedagogové bez odborné způsobilosti mají dle ústního sdělení vedení školy přiděleny uvádějící učitele, nejsou však stanoveny žádné zásady spolupráce, vše závisí na dohodě obou stran, zda proběhnou konzultace, koordinace prověrek či další záležitosti. Činnost uvádějících učitelů nebyla průkazně doložena, ve výchovně vzdělávacím procesu nebyla patrná.

Ředitel školy využívá námětů jednotlivých učitelů na uskutečnění akcí školy k sestavování ročního přehledu plánovaných akcí, dle návrhů učitelů jednotlivých ročníků a předmětů jsou objednávány učebnice a školní pomůcky.

Zásady a kritéria pro vyplácení osobních příplatků, mimořádných odměn a příplatku za výkon funkce třídního učitele nebyly písemně předloženy, dle sdělení vedení školy se o nich diskutuje. Odměňování pracovníků je prováděno na základě splnění mimořádných úkolů a je limitováno omezenými finančními prostředky v rozpočtu školy.

Ve škole byla zřízena odborová organizace svazu nepedagogických pracovníků. Oznamovací dopis řediteli školy neobsahuje datum vzniku organizace ani seznam jejích členů.

Sebehodnocení školy ve smyslu pravidelného vyhodnocování konkrétní práce není prováděno, v minulosti ve škole proběhly testy KALIBRO u žáků 5., 7. i 9. ročníků.

Zásady a pravidla vedení a motivování pracovníků zatím nejsou ustanoveny, kvalita vedení a motivování pracovníků je proto hodnocena jako ještě vyhovující.

Kontrolní mechanismy

Ucelený systém vnitřní kontroly zahrnující kontrolu jednotlivých oblastí práce školy není v písemné formě vypracován. V návrhu koncepce rozvoje Základní školy Mladé Buky na léta 1999 - 2005, kterou předkládal současný ředitel školy při konkurzním řízení na místo ředitele školy, je stanovena pouze zásada zlepšení kvality vyučování a výchovy během vyučování i mimo ně.

Ředitel školy provádí průběžně kontrolu provozu. Sleduje čerpání finančních prostředků přidělených ze státního rozpočtu, lhůty k provádění předepsaných revizí technických zařízení, stav budovy a částečně průběh výchovně vzdělávacího procesu.

Plán kontrolní a hospitační činnosti pro školní rok 2000/2001 není ještě sestaven. Vzhledem k tomu, že ředitel školy působí ve své funkci od 18. května 1999, nejprve se zaměřil na poznávání a zmapování podmínek školy. Jako prioritní si stanovil zlepšení technického stavu obou budov, vytvoření zdravého prostředí pro žáky i zaměstnance školy.

Hospitační činnost provádí nepravidelně, kontrolu vedení povinné dokumentace pravidelně ve čtyřech třídách umístěných na odloučeném pracovišti. Zástupce ředitele školy kontroluje třídy druhého stupně. Počet předložených hospitačních záznamů vedení školy za rok a půl, kdy jsou ve funkci, je nízký (ředitel školy 6, zástupce ředitele školy 11). Hospitační záznamy vedou na strukturovaných tiskopisech. Obsahují kromě zápisu o průběhu hodiny i rozbor z hlediska kladů a nedostatků, někde i doporučení. Pouze některé záznamy jsou podepsané pedagogy.

Na pedagogické radě probíhá kontrola plnění usnesení z minulého jednání, plnění pravidelných úkolů se uskutečňuje denně při běžném kontaktu pracovníků podílejících se na výchovně vzdělávacím i provozním zajištění chodu školy.

Hodnocení vědomostí žáků je prováděno dílčími písemnými prověrkami, ústním zkoušením i dalšími hodnocenými aktivitami především v předmětech s výchovným a praktickým zaměřením. Jiné evaluační nástroje, které by umožňovaly širší srovnání, nejsou využívány.

Kontrolní mechanismy jsou hodnoceny jako průměrné.

Hodnocení kvality řízení

Byly odstraněny zásadní nedostatky v technickém stavu budov, bylo výrazně zlepšeno materiálně technické prostředí učeben, šaten i sociálního zařízení. Chybí však důslednost při realizaci a prosazování požadavků na zlepšení kvality výchovně vzdělávacího procesu.

Celkově je řízení školy je hodnoceno jako průměrné.

DALŠÍ VÝZNAMNÁ ZJIŠTĚNÍ

Pro zjištění názorů rodičů na činnost školy bylo náhodným výběrem rozdáno celkem 60 anonymních dotazníků, z nichž bylo vráceno 42. Výsledek ukazuje následující tabulka:

	spíše spokojen, spokojen	spíše nespokojen, nespokojen
nabídka zájmových kroužků a činností	15	12
kvalita prostor pro výuku	37	1
kvalita učebních textů a pomůcek	35	3
vytváření prostoru pro rozvoj dítěte	31	1
informovanost o výsledcích dítěte	41	1
jsou akceptovány Vaše připomínky k činnosti školy?	21	1

Dále rodiče chválí školu za kulturní akce, které pro děti zajišťuje (12) a za modernizaci a vybavení učeben (11). Na otázku, co by se mělo ve škole zlepšit, odpovědělo nejvíce rodičů (9), že stravování.

VÝČET DOKLADŮ, O KTERÉ SE INSPEKČNÍ ZJIŠTĚNÍ OPÍRÁ

- Rozhodnutí o zařazení do sítě škol čj. 10/So96-00,
- Výroční zpráva školy za škol. rok 1999/2000,
- rozvrh hodin pro školní rok 2000/2001,
- Vnitřní řád školy (nedatováno),
- výběr písemných prací a žákovských knížek ve školním roce 2000/2001,
- Přehled akcí ve školním roce 2000/2001,

- podkladová inspekční dokumentace,
- dotazníky pro rodiče,
- Návrh koncepce rozvoje Základní školy Mladé Buky na léta 1999-2005 (nedatováno),
- třídní knihy a třídní výkazy,
- katalogové listy,
- výběr personální dokumentace.

ZÁVĚR

Pozitiva

- v krátké době po nástupu současného vedení školy bylo realizováno mnoho z koncepčních záměrů v materiální oblasti (rekonstrukce šaten a sociálního zařízení, úklid sklepů a oprava střechy budovy ve Faltisově ulici, zlepšení zařízení sborovny, stavební úpravy školní jídelny, zahájení úprav okolí hlavní budovy a mnoho dalších zlepšení),
- estetické prostředí učeben 1. i 2. stupně školy, instalace bezprašných tabulí, kvalitního osvětlení a žákovského nábytku,
- dobré vztahy školy se zřizovatelem a s veřejností, projevující se mj. množstvím sponzorských darů.

Negativa

- nesplnění kvalifikačních kritérií u vyučujících na prvním stupni školy,
- malá pozornost je věnována kvalitě ústního a písemného projevu žáků,
- malé využití aktivizujících forem práce a didaktické techniky na prvním stupni,
- Řád školy neobsahuje všechny údaje požadované vyhláškou MŠMT ČR č. 291/1991 Sb., ve znění pozdějších předpisů,
- zápisy z jednání pedagogické rady nemají potřebnou kvalitu (adresnost a termíny plnění úkolů).

Doporučení

- do kritérií pro odměňování pracovníků zařadit i péči o ústní a písemný projev žáků a zařazování aktivizujících forem práce,
- umožnit proškolení asistentek v problematice reedukace a kompenzace specifických vývojových poruch učení, věnovat větší pozornost práci podle individuálních vzdělávacích plánů pro žáky se specifickými poruchami učení,
- zlepšit kvalitu zápisů z jednání pedagogické rady.

Základní škola Mladé Buky v průběhu posledního roku zaznamenala výrazné zlepšení především v materiální oblasti. Je schopna plnit výchovně vzdělávací činnost podle zvolených vzdělávacích programů. Na základě posouzení kvality vzdělávání ve vybraných oblastech a posouzení kvality řízení je činnost školy hodnocena jako průměrná.

V průběhu inspekce nebylo zjištěno neoprávněné nakládání s finančními prostředky ze státního rozpočtu vzhledem k účelu jejich přidělení.

Složení inspekčního týmu a datum vyhotovení inspekční zprávy

Razítko

Školní inspektoři	Titul, jméno a příjmení	Podpis
Vedoucí týmu	Mgr. Petr Boháč	Boháč v. r.
Členové týmu	Mgr. Květoslava Dřevíková	K. Dřevíková v. r..

V Trutnově dne 20. ledna 2001

Datum a podpis ředitele školy stvrzující převzetí inspekční zprávy

Datum převzetí inspekční zprávy: 9. 2. 2001

Razítko

Ředitel školy	Podpis
Mgr. Ladislav Kosa	L. Kosa v. r.

Předmětem inspekce bylo dílčí zhodnocení činnosti školy dle § 18 odst. 3, 4 zákona ČNR č. 564/1990 Sb., o státní správě a samosprávě ve školství, ve znění pozdějších předpisů.

Dle § 19 odst. 8 téhož zákona může ředitel školy podat připomínky k obsahu inspekční zprávy České školní inspekci do 14 dnů po jejím obdržení. Připomínky k obsahu inspekční zprávy jsou její součástí.

Hodnoticí stupnice

Stupeň	Širší slovní hodnocení
Vynikající	<i>Zcela mimořádný, příkladný</i>
Velmi dobrý	<i>Výrazná převaha pozitiv, drobné a formální nedostatky, nadprůměrná až spíše nadprůměrná úroveň</i>
Průměrný	<i>Negativa a pozitiva téměř v rovnováze, průměrná úroveň</i>
Pouze vyhovující	<i>Převaha negativ, výrazné nedostatky, citelně slabá místa</i>
Nevyhovující	<i>Zásadní nedostatky, které ohrožují průběh výchovně-vzdělávacího procesu.</i>
Plní, je v souladu	<i>Dodržuje, čerpá účelně, efektivně</i>
Neplní, není v souladu	<i>Nedodržuje, nečerpá účelně, efektivně</i>

Další adresáti inspekční zprávy

Adresát	Datum předání/odeslání inspekční zprávy	Podpis příjemce nebo čj. jednacího protokolu ČŠI
Školský úřad	29. března 2001	Předáno osobně
Zřizovatel	29. března 2001	095 54/01-2004

Připomínky ředitele školy

Datum	Čj. jednacího protokolu ČŠI	Text
		Připomínky nepodány